

PROJEKT UMOWY

dotyczącej wzajemnego unormowania sprawy reemigrantów.

-00000-

59

Delegacja Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża w Rzeczypospolitej Polskiej w składzie osób: Michała Stanisława Kossakowskiego, jako prezesa Delegacji, Edwarda Zaleskiego, jako jego zastępcy i członków Delegacji: Heleny Bispingowej, dra Wacława Gawzowskiego, Marjana Strumiży, Leona Trzeciaka, Ludwika Uniechowskiego, Mieczysława Birnbauma i Józefa Dągla, z jednej strony, i Pełnomocny Przedstawiciel Rosyjskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża w Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republice Sowie-tów Julian Marchlewski z drugiej strony, rozwijając swe dążenie i imię ~~dotychczas~~ dotychczas hasła Towarzystwa Czerwonego Krzyża, do ulżenia losu wygnadów i uchodźców znajdujących się na terytorjum Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Sowie-tów z jednej strony, i na terytorjum Rzeczypospolitej Polskiej i Ziemi zajętych przez Wojsko Polskie, z drugiej strony - i działając na podstawie odnośnych pism uwierzytelniających, wysz - czególnionych w protokole posiedzenia wspólnego obu Delegacji z dnia 1 listopada 1919r., uznanych przez obie Delegacje za wystawione w należytej i właściwej formie, zawarli umowę co do następujących postanowień, ostatecznych nie wymagających ratyfikacji.

§1. Rosyjskie Towarzystwo Czerwonego Krzyża w imieniu Rządu Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Sowie-tów zobowiązuje się niezwłocznie po przywiezieniu do linii demarkacyjnej i oddaniu zakładników polskich Delegatów Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża, zwolnionych na zasadzie umowy z dnia 2 listopada 1919r., jak również po wykonaniu przez obydwie strony umowy z dnia 9 listopada 1919r. o jeńcach cywilnych, przystąpić do odtransportowywania do punktu linii demarkacyjnej, ustalonego w artykule 2-im niniejszej umowy, wszystkich wygnadów i uchodźców, obywateli Rzeczypospolitej Polskiej i Ziemi zajętych przez Wojsko Polskie i wogóle wszystkich Polaków, znajdujących się na terenie Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Sowie-tów.

Polskie Towarzystwo Czerwonego Krzyża, na podstawie swoich pełnomocnictw, zobowiązuje się również przystąpić w wyżej oznaczonym terminie do niezwłocznego odtransportowywania do tegoż punktu linii demarkacyjnej wszystkich obywateli Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Sowie-tów i wogóle wszystkich Rosjan, znajdujących się w analogicznych warunkach na terenie Rzeczypospolitej Polskiej lub Ziemi zajętych przez Wojsko Polskie.

§2. Rząd Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Sowie-tów i Rząd Rzeczypospolitej Polskiej zobowiązują się zorganizować odtransportowywanie i wywiezienie wszystkich wyżej wymienionych wygnadów i uchodźców do linii demarkacyjnej, ustalając warunkowo miejsce przekroczenia linii demarkacyjnej w punktach przecięcia tej linii przez tory kolejowe Kalinkowicze - Luniniec, i Orsza - Borysów, o ile odnośne Dowództwa wojskowe na zasadzie zobopólnego porozumienia się nie ustala innego miejsca przekroczenia linii demarkacyjnej przez osoby powracające do kraju na podstawie umowy niniejszej. Po obydwu stronach linii demarkacyjnej przy określonych przez Dowództwo wojskowe punktach, gdzie odbywać się będzie przekroczenie linii demarkacyjnej przez powracających do kraju reemigrantów, powinny być urządzone, na koszt odnośnego Państwa, baraki i punkty sanitarno żywnościowe. Prawy przekroczenia linii demarkacyjnej i powrotu do kraju przysługujące reemigrantom powyższym w tym tylko wypadku, gdy zachowane zostały formalności przewidziane w §§ 3, 4, 5 i 6 umowy niniejszej.

§3. Wygnadcy i uchodźcy korzystają z prawa dobrowolnego powrotu do kraju, wobec czego przymus wyjazdu lub pozostania względem osób powyższych stosowanym być nie może. Z prawa powrotu do Rzeczypospolitej Polskiej lub Ziemi zajętych przez Wojsko Polskie korzystają wszystkie osoby lub posiadające obywatelstwo Rzeczypospolitej Polskiej, względnie ziem zajętych przez Wojsko Polskie, bądź wogóle wszystkie osoby pochodzenia polskiego. Z prawa wyjazdu do Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Sowie-tów, na zasadzie umowy niniejszej, korzystają osoby pochodzenia rosyjskiego, lub posiadające obywatelstwo Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Sowie-tów.

PIESUDSKI INSTITUTE ARCHIVES New York

§4. Zorganizowanie przejazdu wyżej wymienionych osób na terytorjum każdego z Państw uskutecznione zostanie przez Towarzystwo Czerwonego Krzyża tegoż Państwa, przy czym Rząd Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Sowieatów i Rząd Rzeczypospolitej Polskiej zapewniają osobom powyższym bezpłatny przejazd, bezpłatne żywienie w drodze, bezpłatny przewóz bagażu i bezpłatną należytą pomoc sanitarno lekarską. Bezpłatny musi być uskuteczniwym w miarę możliwości, pociągami sanitarnymi, ewentualnie zaś pociągami bezwarunkowo ograniczonymi, o ile przewóz reemigrantów odbywa się w okresie od 1 października do 1 maja włącznie. Transport jednodniowy nie powinien przekraczać 600 ludzi. Transporty powinny być wysyłane z miejsca wyjazdu po uprzedniemu sprawdzeniu lekarskim stanu zdrowia wszystkich odjeżdżających, przy czym chorych zakaźnych należy wykluczyć i wysłać następnie dopiero po zupełnym wyzdrowieniu. Odnośnie zaświadczenia lekarskiego o zaszczepieniu ospy musi posiadać każdy reemigrant. Łączna ilość transportów nie powinna przekraczać 3-eh na tydzień.

§5. Wyżej wymienieni wygnancy i uchodźcy zostają przekazywani przy linii demarkacyjnej na podstawie spisów, przez Delegata Towarzystwa Czerwonego Krzyża Państwa, oddającego reemigrantów, Delegatowi Towarzystwa Czerwonego Krzyża Państwa, odbierającego reemigrantów. Spisy reemigrantów ulegają obowiązkowemu zaświadczeniu przez upęnomocnionego Delegata Towarzystwa Czerwonego Krzyża Państwa, wysyłającego reemigrantów. Spis reemigrantów zestawiony zostaje w dwóch jednobrumiowych egzemplarzach w języku Państwa, wysyłającego reemigrantów, z których jeden egzemplarz wrócony zostaje na linii demarkacyjnej Delegatowi Towarzystwa Czerwonego Krzyża Państwa, odbierającego reemigrantów, a drugi egzemplarz, z odnośnym pokwitowaniem tegoż Delegata z odbioru osób powyższych, pozostaje u Delegata Towarzystwa Czerwonego Krzyża Państwa wysyłającego reemigrantów. ~~Spisy powyższe~~ Spisy powyższe powinny zawierać dane następujące: a/ Nr. i datę zestawienia spisu, b/ wyszczególnienie instytucji zestawiającej spis, c/ Nr. kolejny zamieszczonego w spisie reemigranta, d/ nazwisko, imię i imię ojca, e/ wiek, f/ zajęcie, g/ narodowość, h/ miejsce zamieszkiwania na reemigracji, i/ miejsce stałego zamieszkiwania w kraju z wyszczególnieniem gubernji i powiatu, j/ wyszczególnienie dowodów osobistych i k/ uwagi. Zasadniczo reemigrant wraca do tej miejscowości w której mieszkał przed wyruszeniem na emigrację. Z prawa wniesienia do spisów powyższych i wyjazdu do kraju korzystają bezwzględnie wszystkie zgłaszające się osoby, którym na zasadzie umowy niniejszej, przysługuje prawo powrotu do kraju i które posiadają odnośne dowody co do tożsamości swej osoby, wydane przez instytucję urzędową w kraju do roku 1915 włącznie. W szczególności zaś o przynależności do obywatelstwa Rzeczypospolitej Polskiej decyduje pasport lub książeczka legitymacyjna, wydana przez wójtów gmin lub magistratę w miastach, a w Warszawie przez Komisarzy Cywilowych jak również odnośne zaświadczenia, pasporty i listy ochronne, wydane przez Ekspozyturę byłego Przedstawicielstwa Polskiego w Rosji i na Ukrainie. Przy braku odnośnych dowodów urzędowych u osób powracających do Rzeczypospolitej Polskiej, przyjmowane będą pod uwagę i uważane za wystarczające zaświadczenia wydane do dnia 1 Sierpnia 1918r. przez Ekspozyturę Centralnego Komitetu Obywatelskiego, Komitet Polski w Moskwie, Radę Zjazdów Organizacji Polskich i Polskie Towarzystwa Pomocy Ofiarom Wojny, Komitet Główny Powrotu Polaków do kraju i Polskie Towarzystwo Powrotu na Litwę i Białoruś. Posiadanie jednego z wyżej wymienionych dowodów osobistych przez głowę rodziny uważane jest za dostateczne dla pozostałych członków rodziny. Zapytania o informacje dotyczące poszczególnych reemigrantów i odpowiedzi na nie przesyłane być mogą co tydzień przez odnośne Towarzystwo Czerwonego Krzyża. Przy powrocie reemigrantów do kraju dowodami osobistymi. Szczegółowe wykazy powracających i wyjeżdżających do kraju reemigrantów prowadzone są przez obydwie Towarzystwa Czerwonego Krzyża i wzajemnie sobie dostarczane.

§6. Pierwszeństwa powrotu do Rzeczypospolitej Polskiej w charakterze reemigrantów korzystają współpracownicy Ekspozytur b. Przedstawicielstwa Polskiego w Rosji i na Ukrainie, którzy nie korzystali z dobrodziejstwa umów: z dnia 2 listopada 1919r. o zakładnikach i z dnia 9 listo-

pada 1919r. o jeńcach cywilnych, i którzy wobec tego powinni powrócić do kraju z pierwszemi transportami wraz ze swemi rodzinami i rzeczywiście służbą domową, o ile na zasadzie umowy niniejszej, korzysta ona również z prawa powrotu. Sieroty, dzieci bezdomne, starcy z przytułków, inwalidzi z czasów wojny europejskiej 1914-1918 wyprawiani są do kraju po uprzednim porozumieniu się Towarzystw Czerwonego Krzyża i korzystają z pierwszeństwa wyjazdu. Transporty z reemigrantami powinny być tak formowane, aby w miarę możności do transportu włączani byli reemigranci skierowywani do jednego powiatu, względnie jednej z b. gubernji.

Powrót do kraju reemigrantów powinien być tak zorganizowany żeby przedewszystkiem zwracani byli reemigranci z terytorjum b. Królestwa Polskiego. Byli jeńcy wojenni ostatniej wojny europejskiej pozostający na terytorjum R.S.F.R.S. z jednej, i na terytorjum Rzeczypospolitej Polskiej lub Ziemi zajętych przez Wojsko Polskie z drugiej strony, uzyskają na zasadzie umowy niniejszej, prawo powrotu do kraju, jak zwykli reemigranci. Ponieważ w pasie dawnego z roku 1917go byłego frontu rosyjsko-niemieckiego szerokości kilkudziesięciu wiorst, zamarło prawie życie i niema siedlisk ludzkich po za miastami, przeto, ze względu na dobro samych reemigrantów, zamierzających powrócić do miejscowości powyższych, powrót do kraju kategorii reemigrantów powyższych należy powstrzymać do wiosny, wobec czego strony podpisujące umowę niniejszą, ustalają, że do powiatów: a/ Lucyńskiego, Włodzimierz Wołyńskiego i Kowelskiego b.g. Wołyńskiej, b/ Brzesko-Litewskiego, Słonimskiego, Prużańskiego, Wołkowyskiego i Kobryńskiego b.g. Grodzieńskiej, c/ Pińskiego i Nowogródzkiego b.g. Mińskiej i d/ Wilejskiego, Oszmiańskiego i Dziśnieńskiego b.g. Wileńskiej, reemigranci skierowywani mogą wyłącznie w okresie letnim, t.j. zaczynając od dnia 15 maja 1920 roku.

§7. Osobom wyżej wymienionym dozwolone będzie wywiezienie ruchomości znajdujących się w ich posiadaniu do 10 pudów na osobę, o ile ruchomości te nie stanowią przedmiotów, których wywóz według praw obowiązujących, w chwili podpisania umowy niniejszej w danem Państwie, jest wzbroniony. Również będzie im dozwolone wywiezienie sumy dwudziestu tysięcy rubli na osobę w posiadanych przez nich znakach pieniężnych.

Reemigrantom przysługuje prawo wywozu narzędzi pracy zgodnie z obowiązującymi w danem Państwie przepisami. Reemigrantom rolnikom, którzy z miejsca swego stałego zamieszkiwania w kraju wyruszyli na emigrację z inwentarzem żywym, przysługuje prawo, o ile tego zażądata, wywozu do kraju dobytku swego, jednakże z tem zastrzeżeniem, że jedna rodzina nie może wywozić więcej ponad parę koni i jedną krowę i wóz całkowicie urządzony, oraz uprzęż na konie. Przy przewozie wyżej wymienionego inwentarza, reemigranci rolnicy otrzymują od Towarzystwa Czerwonego Krzyża odnośne zaświadczenie, które zastępuje formalną przepustkę na wywóz przy powrocie do kraju.

§8. Pełnomocny Przedstawiciel Rosyjskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża zawiadamia niezwłocznie przez umyślnego kurjera Rząd Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Sowieatów o treści niniejszej umowy i wzywa go do natychmiastowego przystąpienia do jej wykonania.

Delegacja Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża jednocześnie czyni to samo w stosunku do władz polskich.

§9. Ewentualne czasowe wstrzymanie wyjazdu poszczególnych zakładników lub jeńców cywilnych dla dokonczenia kuracji przy chorobach zakaźnych nie wstrzymuje wykonania niniejszej umowy.

§10. Umowa niniejsza jako ostateczna i nie wymagająca ratyfikacji, obowiązuje od momentu jej podpisania.

§11. Umowa niniejsza zestawioną została z tekstami w językach polskim i rosyjskim w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz zatrzymuje Delegacja Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża, a drugi - Pełnomocny Przedstawiciel Rosyjskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża. W razie wątpliwości przy interpretacji umowy niniejszej, zestawionej w językach polskim i rosyjskim, tekst polski uważany jest za miarodajny, ze względu na to, że wobec dokładnej znajomości języka polskiego przedstawicieli obu Delegacji, tekst ten wyraża najdokładniej wolę stron obu.

Na dowód tego Delegacja Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża, Pełnomocny Przedstawiciel Ros. Tow. Czerw. Krz. umowę tę w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach podpisali i pieczęciami zaopatrzyli.

Stacja Mikaszewice, dnia grudnia 1919r.

PROJEKT UMOWY

dotyczącej wzajemnej wymiany jeńców wojennych.

--ooOoo--

Delegacja Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża w Rzeczypospolitej Polskiej w składzie osób: Michała Stanisława Kossakowskiego, jako Prezesa Delegacji, Edwarda Zaleskiego jako jego zastępcy, i członków Delegacji: Mieczysława Birnbauma, Heleny Bispingowej, Józefa Dągla, Marjana Strumilly, Leona Trzeciaka i Ludwika Uniochowskiego, z jednej strony i Pełnomocny Przedstawiciel Rosyjskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Sowieckiej, Juljan Marchlewski, z drugiej strony, oświadczeni hasłami humanitarnymi i dążące do ulżenia losu invalidów i jeńców wojennych, jako ofiar wojny zawarły, na podstawie odnośnych pism uwierzytelniających, uznanych przez obie Delegacje za wystawione w należytej i właściwej formie, umowę ostateczną i niewymagającą ratyfikacji, dotyczącą wzajemnej wymiany invalidów i jeńców wojennych.

§ I. Rosyjskie Towarzystwo Czerwonego Krzyża w imieniu Rządu Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Sowieckiej zobowiązuje się niezwłocznie, po przewiezieniu do linii demarkacyjnej i oddaniu zakładników polskich Delegatowi Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża zwoinionych na zasadzie umowy z dnia 2 listopada 1919 r. przystąpić do oddania i odtransportowywania do punktu linii demarkacyjnej, ustalonego w artykule trzecim niniejszej umowy, wszystkich ~~wszystkich~~ ~~wszystkich~~ invalidów i wymiany wszystkich jeńców wojennych z armii regularnej Rzeczypospolitej Polskiej, lub poszczególnych polskich formacji wojskowych wziętych do niewoli przez armię Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Sowieckiej, zarówno na froncie polskim jak i na innych frontach armji R. S. F. R. S. bądź w charakterze powyższym zarejestrowanych, do dnia podpisania umowy niniejszej włącznie, i znajdujących się na terytorjum Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Sowieckiej.

Polskie Towarzystwo Czerwonego Krzyża na podstawie swoich pełnomocnictw zobowiązuje się jednocześnie przystąpić w terminie wyżej oznaczonym do oddania i niezwłocznego odtransportowywania do tegoż punktu linii demarkacyjnej inwalidów oraz jeńców wojennych z armji Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Sowieków, znajdujących się na terenie Rzeczypospolitej Polskiej lub ziem zajętych przez Wojsko Polskie, w tej ilości jaka dla wymiany niezbędną się okaże.

Wyżej wymienieni inwalidzi i jeńcy wojenni zostają przekazywani, na podstawie spisów, przez Delegata Towarzystwa Czerwonego Krzyża Państwa oddającego inwalidów i jeńców wojennych, Delegatowi Towarzystwa Czerwonego Krzyża Państwa odbierającego inwalidów i jeńców wojennych.

§ 2. Rząd Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Sowieków i Rząd Rzeczypospolitej Polskiej natychmiast wstrzymują wykonanie kar względnie egzekucji nałożonych w drodze dyscyplinarnej, administracyjnej, sądowej lub innej na te osoby, które, stosownie do artykułu pierwszego i czwartego umowy niniejszej, podlegają wymianie lub oddaniu, zachowując jedynie ewentualny rygor nadzoru lub internowania.

§ 3. Rząd Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Sowieków i Rząd Rzeczypospolitej Polskiej zobowiązują się zorganizować odtransportowywanie i wywiezienie inwalidów i jeńców wojennych do linii demarkacyjnej ustalając warunkowo miejsce przekroczenia linii demarkacyjnej w punkcie przecięcia tej linii przez tor kolejowy Orsza - Borysów o ile odmiennie Powództwa Wojskowe nie ustalą innego miejsca przekroczenia linii demarkacyjnej.

§ 4. Oddanie inwalidów i wymiana jeńców wojennych na podstawie niniejszej odbywa się na zasadach następujących :

a/ inwalidzi i chorzy nieuleczalni oddawani są wszyscy t. j. niezależnie od ilości posiadanej przez każde z Państw i b/ zdrowi jeńcy wojenni wymienieni są głowa za głową t. j. oficer za oficera, szeregowiec za szeregowca. Gdyby zaś jedna ze stron posiadała kategorię rekonwalescentów lub jeńców wojennych, wymagających ze względu na stan swego zdrowia lepszego odżywiania się, to stronie odnośnej przysługuje prawo

z tego odżywiania się, to stronie odnośnej przysługuje prawo ob-
rzystania z umowy niniejszej i wysłanie jeńców powyższych na za-
sadaх stosowanych względem inwalidów i chorych nieuleczalnych,
t. j. bez zastosowania zasady wymiany. Rządy odnośne zobowiązują
się wzajemnie od powracających na zasadzie umowy niniejszej jeń-
ców wojennych nie wymagać żadnych usług skierowanych przeciw
Państwu lub armji, która ich wzięła do niewoli, oraz nie przy-
mować od nich podobnych usług zgłoszonych dobrowolnie. Inwali-
dzia odtransportowywani zostają do kraju w porządku następują-
cym : a/ suchotnicy, b/ sparaliżowani i amputowani c/ ociemnia li
d/ pozostali inwalidzi. Spisy na każdą z wyszczególnionych ka-
tegorji i jeńców wojennych zestawiają się oddzielnie. Spisy in-
walidów i jeńców wojennych ulegają obowiązkowemu zaświadczeniu
przez upoważnionego Delegata Towarzystwa Czerwonego Krzyża
Państwa wysyłającego inwalidów lub jeńców wojennych. Spisy in-
walidów i jeńców wojennych zestawione zostają w dwóch jedno-
brzmiających egzemplarzach w języku Państwa wysyłającego inwa-
lidów i jeńców wojennych, z których jeden egzemplarz wręczo-
ny zostaje na linii demarkacyjnej Delegatowi Towarzystwa Czer-
wonego Krzyża Państwa odbierającego inwalidów i jeńców wojen-
nych, a drugi egzemplarz z odnośnym pokwitowaniem tegoż Dele-
gata z odbioru osób powyższych, pozostaje u Delegata Towarzystwa
Czerwonego Krzyża Państwa wysyłającego inwalidów i jeńców woj-
nych. Pokwitowanie powyższe służy za bezsporny dowód otrzymania
inwalidów i jeńców wojennych korzystających z dobrodziejstwa
umowy niniejszej. Towarzystwa Czerwonego Krzyża komunikują sobie
wzajemnie imię i nazwisko, jak również miejsce pobytu swego
Delegata przy linii demarkacyjnej. Spisy powyższe powinny za-
wierać dane następujące : a/ numer i datę zestawienia spisu, b/
wyszczególnienie instytucji spis zestawiającej, c/ numer kolej-
ny zamieszczonego w spisie inwalidy lub jeńca wojennego, d/ jego
nazwisko, imię i imię ojca, e/ wiek f/ rangę i rodzaj broni, g/
narodowość, h/ datę wzięcia do niewoli, i / miejsce wzięcia do
niewoli J/ miejsce stałego zamieszkiwania w kraju, K/ uwagi.

W celu ułatwienia wzajemnego udzielania sobie wyczerpujących informacji dotyczących poszczególnych inwalidów i jeńców wojennych obydwaj Towarzystwa Czerwonego Krzyża umową niniejszą podpisujące zobowiązują się prowadzić szczegółowe wykazy inwalidów i jeńców wojennych.

§ 5. Przewóz musi być uskuteczniomym w miarę możności, pociągami sanitarnymi, ewentualnie pociągami bezwarunkowo ogrzewanymi. Transport jednodniowy nie powinien przekraczać sześćset ludzi. Transporty powinny być wysyłane z miejsca wyjazdów po uprzednim sprawdzeniu lekarskim stanu zdrowia odjeżdżających przy czem chorych zakaźnych należy wyłączyć i wysyłać następnie dopiero po zupełnym wyzdrowieniu. Zorganizowanie przejazdu wyżej wymienionych osób na terytorjum każdego z Państw uskuteczniomym zostanie przez Towarzystwa Czerwonego Krzyża tegoż Państwa, przy czem Rząd Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki i Sowietów i Rząd Rzeczypospolitej Polskiej zapewniają osobom powyższym bezpłatny przejazd bezpłatne żywienie w drodze i bezpłatny przewóz bagażu i bezpłatną należytą pomoc sanitarno-lekarską.

§ 6. Osobom wyżej wymienionym będzie dozwolone wywiezienie ruchomości znajdujących się w ich posiadaniu w ilości ośmiu pudeł na osobę, o ile ruchomości te nie stanowią przedmiotów, których wywóz według praw obowiązujących, w chwili podpisania umowy niniejszej w danym Państwie jest zabroniony, również będzie im dozwolone wywiezienie posiadanych znaków pieniężnych do sumy dwunastu tysięcy rubli na osobę.

§ 7. W celu należytego wyzyskania taboru kolejowego, skierowanego do linii demarkacyjnej, stronom przysługuje prawo odtransportowywania do linii demarkacyjnej jednocześnie zakładników, jeńców cywilnych, inwalidów i jeńców wojennych. Ewentualne czasowe wstrzymanie wyjazdu poszczególnych zakładników dla do-kończenia kuracji przy chorobach zakaźnych nie wstrzymuje wykonania niniejszej umowy.

§ 8. Pełnomocny Przedstawiciel Rosyjskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża zawiadania niezwłocznie przez umyślnego kurjera Rząd Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Sowietów

o treści niniejszej umowy i wzywa go do natychmiastowego przystąpienia do jej wykonania. Delegacja Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża jednocześnie czyni to samo w stosunku do Rządu Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 9. Umowa niniejsza jako ostateczna i nie wymagająca ratyfikacji, obowiązuje oboje Rządy od momentu jej podpisania.

§ 10. Umowa niniejsza zestawiona została z tekstami w językach polskim i rosyjskim w dwóch jednobrzniących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz zatrzymuje Delegacja Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża, a drugi Pełnomocny Przedstawiciel Rosyjskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża. W razie wątpliwości przy interpretacji umowy niniejszej zestawionej w językach polskim i rosyjskim, tekst polski uważany jest za miarodajny ze względu na to, że, wobec dokładnej znajomości języka polskiego przedstawicieli obu Delegacji, tekst ten wyraża najdokładniejszą wolę stron obu.

Na dowód tego Delegacja Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża i Pełnomocny Przedstawiciel Rosyjskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża, umowę tę w dwóch jednobrzniących egzemplarzach podpisali i pieczęciami zaopatrzyli.

Stacja Mikaszewicze, dnia

grudnia 1919 r.

Anton

D E K L A R A C J A .

Delegacja Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża w Rzeczypospolitej Polskiej, działając na zasadzie odnośnych pełnomocnictw, uznanych przez obydwie Delegacje towarzystw Czerwonego Krzyża za wystawione we właściwej i należytej formie, składa na ręce Pełnomocnego Przedstawiciela Rosyjskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża w Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republice Sowiecień oświadczenie że, na podstawie wzajemności, w wojnie obecnej, prowadzonej z Rosyjską, Socjalistyczną Federacyjną Republiką Sowiecień, przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej będą przestrzegane prawa i zwyczaje wojny lądowej, sformułowane w Konwencji Genewskiej 1906 roku i Konwencji Haaskiej 1907 roku, przy czem odstępstwa od poszczególnych przepisów przewidzianych obiema Konwencjami mogą mieć miejsce jedynie w razie nieodzownej i widocznej konieczności wojennej.

Jednocześnie Delegacja Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża stwierdza, że identyczne oświadczenie Pełnomocnego Przedstawiciela Rosyjskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża, działającego w imieniu Rządu Rosyjskiej Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Sowiecień zostało wręczone Delegacji w dniu dzisiejszym.

Stacja Mikaszewicze, dnia

1919r.

M. J. [Signature]

